

Een gezonde aarde

Energie, klimaat en milieu

7 Een gezonde aarde

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de aarde. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige transitie (overgang) op schone energie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin naast de provincie, het Rijk en de EU een eigen rol. De ChristenUnie wil zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Vervoer zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland. Duurzaamheid pakt de gemeente Delft integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.

7.1 Energietransitie en klimaatgevolgen

De ChristenUnie wil dat de gemeente haar inwoners mee laat doen in de energietransitie en het verkleinen van negatieve gevolgen voor de aarde en het klimaat. De gemeente moet afscheid nemen van gas en gaat voor nul op de meter woningen en integrale CO₂e-emissiereductie, gebruikt zonne- en windenergie, aardwarmte en industriële restwarmte; zij werkt hierin samen met lokale en landelijke industrie en energie leveranciers, ondersteunt haar inwoners gebruik te maken van financiële regelingen en het opzetten van energiecoöperaties en andere particuliere initiatieven, zoals een buurtbatterij en stimuleert (lokaal) ov en fietsverkeer.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking (windmolens, zonneparken) en kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie van inwoners zorgt ervoor dat lusten en lasten worden verdeeld. Dit kan op allerlei manieren: van een gebiedsgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap

van inwoners/coöperatie. Belangrijk is dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee).

Inmiddels is de aansluitplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Voor Delft willen we dit in 2040 bereiken.

Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden in Nederland de eerste experimenten gedaan met zogenaamde Buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De ChristenUnie wil dat de gemeente met de netbeheerder in gesprek gaat om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle inpassing kunnen krijgen.

- » Met woningcorporaties spreekt de gemeente af dat alle sociale huurwoningen ruim voor 2040 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn.
- » Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (wko), de lucht/water-warmtepomp, ontwikkelen van projecten die gebruik maken van aardwarmte en van restwarmte uit industrie in de omgeving. Deze alternatieven zijn duurzaam en op de lange termijn kosteneffectief. Daarom wil de ChristenUnie voor alle nieuwbouw; geen gasaansluiting en nul-op-de-meter.
- » De ChristenUnie vindt dat een inwoner op één plek terecht moet kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen (subsidies en leningen) om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst.
- » Indien een omgevingsvergunning noodzakelijk is voor het aanbrengen van duurzame en energiebesparende maatregelen dan worden bouwleges significant verlaagd.
- » De ChristenUnie vindt het tijd worden dat de grote lege daken van gebouwen en woningen gevuld gaan worden met zonnepa-

Wat is CO₂e?

Vaak wordt de uitstoot van de broeikasgassen uitgedrukt in CO₂-equivalenten, afgekort CO₂e. Dit is een rekeneenheid om de bijdrage van broeikasgassen aan het broeikaseffect onderling te kunnen vergelijken. Eén kilo methaan (CH₄) draagt over een periode van 100 jaar 21 keer meer aan het broeikaseffect bij dan één kilo CO₂. *Bron: Planbureau van de Leefomgeving.*

nelen. De gemeente moet zich inzetten voor de oprichting energiecoöperaties, zodat bewoners samen met private partijen met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.

- » De gemeente daagt de lokale industrie uit om met elkaar een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.
- » De gemeente moet bereiken dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen opgewekt wordt.
- » Het is de ambitie van de ChristenUnie om in de komende raadsperiode het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk te laten zijn. Dat betekent dat 100% schone energie uit Nederland wordt ingekocht en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.
- » De ChristenUnie wil dat de gemeente gaat voor een zuinig en schoon eigen gemeentelijk wagenpark. Stadsdistributie moet snel verduurzamen: bevoorrading van de binnenstad vindt plaats met kleine elektrische vrachtauto's.

7.2 Milieu

Het is belangrijk om te weten waar ons voedsel vandaan komt. Daarbij is een betere verbinding tussen stad en platteland van belang. Stadslandbouw is daarom een goed idee. Het verlevendigt de stad, brengt onze voedselproductie dichterbij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder.

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. De Delftse ambitie is dat in 2020 er nog maar 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. Het systeem van omgekeerd inzamelen van Avalex is veelbelovend; maar de invoering gaat traag en milieuwinst moet zich nog bewijzen. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.

- » De ChristenUnie wil dat de gemeente aangeeft welke gronden geschikt zijn om (tijdelijk) een stadsakker te beginnen (Moe's tuin in de Poptahof, Popta Garden, Wippoldertuin en dergelijke).

- » Scholen en maatschappelijke organisaties worden gestimuleerd om afval te scheiden en zij worden hierin zoveel mogelijk gefaciliteerd met bijvoorbeeld voorlichting en doorzichtige afvalzakken. Ook stimuleert de ChristenUnie afvalvermindering via de lokale middenstand.
- » Het centraal in wijken inleveren van restafval vindt de ChristenUnie een goede manier om afval te scheiden. Wel moet er nagedacht worden voor gezinnen (luiers), ouderen, mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw.
- » Het tegengaan van zwerfafval heeft voor de ChristenUnie prioriteit. Hierbij worden de inwoners betrokken. Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost.
- » De ChristenUnie vindt het goed om hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations te promoten. Voor gft-afval is het beter containers die composteren in de wijk te plaatsen, gft blijft in de wijk of straat. Dit scheelt veel transport:

nu wordt gft opgehaald en eenmaal per jaar mag de burger bij Avalex compost ophalen.

- » Bij het onderhoud van groenvoorziening is biodiversiteit in flora en fauna de eerste prioriteit en worden er geen kunstmatige bestrijdingsmiddelen (pesticiden) gebruikt.
- » De gemeente bevordert natuur-inclusief bouwen, dat wil zeggen minder tegels in de tuin, groene daken en gevels. Bij nieuwbouwprojecten worden ontwikkelaars gestimuleerd voorzieningen te treffen voor flora en fauna. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de stedelijke biodiversiteit.
- » Er wordt een kansenkaart gemaakt voor stedelijke natuur, waarbij in kaart gebracht wordt waar problemen opgelost kunnen worden of de stadsnatuur versterkt dient te worden. Dit kan als 'werk met werk' meegenomen worden wanneer er projecten in de buurt uitgevoerd worden.
- » Natuurlijke oevers en bloemrijke bermen hebben altijd de voorkeur, waar dat mogelijk is. Hiermee wordt de insectenrijkdom (bijen, vlinders, libellen) gestimuleerd en het beheer wordt hier op afgestemd (maaifrequentie, niet klepelen, maaisel afvoeren).
- » Natuur- en milieu-educatie moet worden gestimuleerd, omdat zij een belangrijke bijdrage leveren aan de bewustwording van de inwoners voor verbetering van het leefklimaat van flora, fauna en mensen in de stad.